

R. R.

Na Walnem Zebraniu Banku Ziemskiego dnia 5 października 1893 r. **uchwalono jednomyślnie nową emisję 800 akcji po 1000 marek**, celem podniesienia kapitału zakładowego naszej instytucji do dwóch milionów marek.

Uchwała powyższa jest rezultatem objawionych już rok przedtem na Walnem Zebraniu życzeń i wniosków, opartych na opinii powszechnej z czasów pierwszej subskrypcji na akcje Banku Ziemskiego, że o dalsze uposażenie nie będzie trudno, byle nowa instytucja okazała żywotność w kierunku swego programu parcelacyjnego.

Jakkolwiek Dyrekcyja i Rada Nadzorcza podzielały najzupełniej zapatrywania przemawiające za podniesieniem kapitału zakładowego, jednakże wniosku odnośnego wcześniej nie stawily, będąc zdania, że należy doczekać się chwili, w której rezultaty, przez Bank osiągnięte, usuną obawy i niepewności, jakie towarzyszyły początkom Banku Ziemskiego przed laty pięciu. Obecnie, utworzywszy przeszło 720 nowych zagród gospodarczych, na obszarze 32,000 morgów, wartości pierwotnej blisko pięciu milionów marek, doczekawszy się szczęśliwej chwili, w której rząd, uznając konieczność pomnożenia małej własności, przyszedł teje w pomoc przez nowe ustawy rentowe, z radością przyjęliśmy uchwałę wypuszczenia nowej emisji i to z najgłębszem przekonaniem o konieczności dalszego rozwoju naszej instytucji.

Potrzeba powiększenia kapitału zakładowego wpływa bez wszelkiej wątpliwości z obecnego położenia rzeczy: fundusze bankowe, jak to ostatnie sprawozdanie uwidocznia, uwięzione są po większej części w dotychczasowych parcelacjach, a zwrot ich powolniej postępuje, niż zapotrzebowanie środków gotowych na dalszą pracę osadniczą.

Prawodawstwo rentowe zwiększyło ruch osadniczy bardzo znacznie, więcj nawet, niżeli przewidywano. Generalna Komisya*) w Bydgoszczy zdziałała w dwóch latach pięć razy więcj w swym obwodzie na polu osadnictwa krajowego, niżeli Niemiecka Komisya Kolonizacyjna w siedmiu latach swego istnienia.

*) Władza rolnicza zajmująca się regulacją stosunków włościańskich i udzielaniem rent państwowych.

317638

Dowód to najlepszy, ile jest u nas materyału, nadającego się do kolonizacji wewnętrznej. Areal większych majątków ziemskich w Wielkiem Księstwie Poznańskiem i Prusach Zachodnich, któryby mógł i powinien częściowo być rozparcelowanym, wynosi według naszych obliczeń przeszło 500 razy tyle, ile obszar osad, dotąd powstałych za pośrednictwem Banku Ziemskiego. Z drugiej strony w ostatnich dziesięciu latach wyemigrowało od nas za morze przeszło 500 razy więcej osób, niżeli wynosi liczba osadników w parcelowanych przez nas majątkach. Cyfry powyższe wykazują dowodnie, jak niepowetowaną byłoby dla naszego społeczeństwa szkodą, gdybyśmy w takich stosunkach, w skutek braku sił lub naszej w urzędzeniu kwestyi agrarnej niezaradności, dozwolili najżywotniejszej części naszego ludu porzucić kraj na zawsze.

Nie łudzimy się oczywiście nadzieją, abyśmy nawet przy kapitale podniesionym do dwóch milionów marek zdołali w swoje ręce ująć wszelkie interesa parcelacyjne w naszym kraju, lecz sądzymy, że korzystając z kredytu rentowego i zasobów osadników w gotowiznie, potrafimy zaspokoić słuszne żądania wszystkich zgłaszających się do nas interesentów.

Słusznie chlubić się może nasze społeczeństwo, iż zrozumiało potrzebę wewnętrznej kolonizacji i założyło w tym celu Bank Ziemski, zanim władze państwowe uznały konieczność reformy w tym kierunku. Dzisiaj, gdy doczekaliśmy się prawa rentowego, ułatwiającego osadnictwo, tem większy ciąży na społeczeństwie obowiązek podwoić energią akcji osadniczej i środki jej finansowe wzmocnić, aby utrzymać rozpoczęte dzieło i na szerszą skalę je rozwijać. Przy pierwszej subskrypcyi na akcye Banku Ziemskiego ogół sądził, że czyni ofiarę, podpisując akcye. Tymczasem doświadczenie lat pięciu, w których, pomimo nader trudnych początków wypłacaliśmy regularnie 4% dywidendy przekonać powinno osoby nam życzliwe, że na przyszłość, wobec korzystniejszych warunków, wytworzonych przez prawodawstwo rentowe, akcye Banku Ziemskiego będą papierem zachowującym stałą wartość i przynoszącym odpowiednie zyski w odsetkach.

Powyższe uwagi dają nam nadzieję, że nowa emisya akcji, jednomyślnie uchwalona, bez trudności pokrytą zostanie.

Warunki nowej emisji są następujące:

- 1) Pomimo, że rezerwowi fundusz Banku wynosi obecnie przeszło 3% kapitału zakładowego i że nowe akcye *równe prawa do niego mieć będą*, wypuszczone one zostaną alpari po 1000 marek, z dodatkiem tylko 5 marek na stempel.
- 2) Wpłata kapitału nastąpi w czterech ratach, po 250 marek.
- 3) Przy subskrypcyi wpłacić należy pierwszą ratę, 250 marek — z dopłatą 5 marek na stempel.
- 4) Radzie Nadzorczej nie przysługuje prawo ściągania półrocznie więcej, niż jednej raty.
- 5) Od rat wpłaconych, obliczać będzie Bank Ziemski za pełne miesiące po 3 $\frac{1}{2}$ % na korzyść subskrybenta aż do chwili zamknięcia subskrypcyi

W załączeniu przesyłamy arkusze subskrypcyjne, przekonani, że W. Pan nie-
tylko sam weźmiesz udział w subskrypcyi, lecz że w kole znajomych zechcesz zjednać
nam nowych akcyonaryuszów.

Zwracamy uwagę Pańską, że arkusze subskrypcyjne **in duplo** wypełnione
i podpisane być muszą.

Dla wygody interesentów mieszkających poza granicami państwa pruskiego
podejmują się łaskawego pośrednictwa w subskrypcyi instytucye, które ogłosimy
osobno w pismach publicznych.

Z resztą podpisane arkusze wraz z kwotą 255 marek na pierwszą ratę
i stempel odsyłać można pocztą wprost do **Banku Ziemskiego w Poznaniu.**

BANK ZIEMSKI.

Rada Nadzorcza.

St. Żółtowski,
prezes.

Dyrekcya.

Al. Chrzanowski. Dr. Kalkstein.

BANK ZIEMSKI

